

रक्तानि m. = रक्तानि 3) Verz. d. Oxf. H. 332, a, 7. रक्तानिन् AUFRECHT.

रक्ताङ्ग (रक्त + अङ्ग) m. Koralle H. 1066.

रक्ताङ्ग (रक्त + 3. अङ्ग) 1) m. a) ein best. Vogel R. 4, 30, 13. — b) Wanze RĀĀN. im ÇKDR. — c) eine best. Pflanze, = काम्पिष्ठा, कम्पिष्ठा AK. 2, 4, 5, 12. MED. g. 45. fg. RATNAM. 163. — d) der Planet Mars TRIK. 3, 3, 68. H. a n. 3, 130. MED. Ind. St. 2, 261. — e) Sonnen- oder Mondscheibe (मण्डल) ÇABDAR. im ÇKDR. — f) N. pr. eines Schlangendämons MBH. 1, 2159. — 2) f. a) eine best. Pflanze, = जीवन्ती MED. (ohne Angabe der Form). रक्ताङ्गा H. a n. रक्ताङ्गी WILSON und ÇKDR. रक्ताङ्गी Rubia Munjista (मञ्जिष्ठा) Roxb. BUĀVAPR. im ÇKDR. — b) ई Koralle H. 1066, v. l. — 3) n. a) Koralle H. a n. MED. — b) Saffran MED. — c) eine best. Pflanze, = काम्पिष्ठा H. a n.

रक्तानिसार (रक्त + सार) m. blutiger Durchfall ÇĀRĀṅG. SAṂH. 2, 1, 9. Verz. d. B. H. No. 949. रक्तातीसार WILSON.

रक्ताधारा (रक्त + अधारा) f. eine Kīṁn arī (nach WILSON) DAÇAK. 171, 13.

रक्ताधार (रक्त Blut + आधारा) m. die Haut RĀĀN. im ÇKDR.

रक्ताधिमन्थ (रक्त + मन्थ) m. inflammation of the eyes, ophthalmia with sponginess of the vessels so as to discharge blood on being touched WILSON; vgl. SUÇR. 2, 314, 2. fgg.

रक्तापह (रक्त + अ) n. Myrrhe RĀĀN. im ÇKDR.

रक्तापामार्ग (रक्त + अ) m. roth blühender Apāmārga RĀĀN. im ÇKDR.

रक्ताभ (रक्त + आभा) adj. ein rötliches Aussehen habend R. 2, 60, 13.

रक्ताभिष्यन्द (रक्त + अ) m. von Blut herrührende Ophthalmie SUÇR. 2, 326, 15.

रक्तामिषाद (रक्त - आमिष + अद) adj. Blut und Fleisch essend: अन्न R. 1, 29, 17.

1. रक्ताम्बर (रक्त + अ) n. ein rothes Gewand: ऽधर MBH. 2, 221. R. 3, 55, 5. 13.

2. रक्ताम्बर (wie eben) adj. in ein rothes Gewand gehüllt; f. आ N. pr. einer Göttin Verz. d. Oxf. H. 19, a, 8. रक्ताम्बरत्वं n. das Tragen eines rothen Gewandes (bei den buddh. Mönchen) SARVADARÇANAS. 24, 16.

रक्ताम्बुरुह n. eine rothe Lotusblüthe R. 7, 8, 9.

रक्ताम्र (रक्त + आम्र) m. eine best. Pflanze, = कोशाम्र RĀĀN. im ÇKDR.

रक्तामूपा (रक्त + अ) adj. (f. आ) blutroth KATHĀS. 21, 14.

रक्तार्बुद (रक्त + अ) m. Blutgeschwulst MALAMĀSAT. im ÇKDR. — Vgl. शोषितार्बुद unter अर्बुद 4).

रक्तार्मन् (रक्त + अ) n. eine best. Augenkrankheit MĀDHAVAKARA im ÇKDR.; vgl. लोहितार्मन् unter अर्मन्.

रक्तार्मन् (रक्त + अ) n. eine Form der Hämorrhoiden BUĀVAPR. im ÇKDR.

रक्तालु (रक्त + आलु) m. Dioscorea purpurea RĀĀN. im ÇKDR. ऽक्त m. dass. SUÇR. 1, 223, 3.

रक्ताशय (रक्त + आ) m. viscus in which the blood is contained or secreted, viz. the heart, the liver, and the spleen WILSON.

रक्ताशोक m. roth blühender Aço k a MEGH. 76. Spr. 2580. VARĀH. BṘH. S. 29, 2. 43, 42. KATHĀS. 71, 245.

रक्ति (von रञ्ज् f. 1) Reiz, Lieblichkeit; s. रक्तिमत्. — 2) das Hängen an, Zugethansein ÇABDĀRTHAK. bei WILSON. राज्ञादिषु Schol. zu ÇĀṅP. 30. — 3) = रक्तिका COLEBR. Alg. 2.

रक्तिका (von रक्ति oder रक्त) f. Abrus precatorius RATNAM. 33. das Korn als Gewicht = 1/6, 1/7 oder 2/15 Māshaka ÇĀRĀṅG. SAṂH. 1, 1, 15. 6, 14. COLEBR. Alg. 2. das wirkliche Gewicht desselben wird nach Durchschnitten auf 1,6 bis 1,8 Gran Troy-Gewicht bestimmt, J. As. S. Lond. N. S. 2, 153. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 4, 4, 28. 15, 6, 30. 20, 1, 6. PRĀJĀÇĀITTEND. 7, a, 4. BURN. Intr. 397. WEBER, KRSHNĀG. 307.

रक्तिमन् (von रक्त) m. Röhthe KUVALAJ. 117, b, 5. 138, b, 2. Schol. zu NAISH. 22, 52. SARVADARÇANAS. 25, 12.

रक्तिमत् (von रक्ति) adj. reizend, lieblich: गीत KATHĀS. 86, 7.

रक्तिलु (रक्त + इलु) m. rothes Zuckerrohr RĀĀN. im ÇKDR.

रक्तैरुण्ड (रक्त + ए) m. rother Ricinus BUĀVAPR. und RĀĀN. im ÇKDR.

रक्तैर्वाहू (रक्त + ए) m. eine Gurkenart, = इन्द्रवाहूपी RĀĀN. im ÇKDR.

रक्तोत्क्राष्ट (रक्त + उ) m. eine best. Augenkrankheit ÇĀRĀṅG. SAṂH. 1, 7, 87.

रक्तोत्पल (रक्त + उ) 1) m. Bombax heptaphyllum RĀĀN. im ÇKDR. — 2) n. die Blüthe der Nymphaea rubra AK. 1, 2, 3, 41. TRIK. 1, 2, 33. H. 1163. RATNAM. 130. R. 4, 44, 89. VARĀH. BṘH. S. 29, 9. रक्तोत्पलम् adj. die Farbe der Nymphaea rubra habend ÇĀṬĪDU. im ÇKDR.

रक्तोपल (रक्त + उ) n. Röhthel, rubrica HĀR. 153.

1. रत्, रति (पालने) DHĀTUP. 17, 6. ररत्, रतिषत्, अरातीत्, अरतीत् (in der späteren Sprache), रतिष्यति; in der älteren Sprache, desgleichen in der späteren, aber hier nur aus metrischen Rücksichten. auch med.; partic. रतिर्ते; bewachen, bewahren, beschützen, hüten, behüten, in Acht nehmen, erhalten, erretten, servare: स नो रतिषदुरितात् RV. 7, 12, 2. 15, 3. 13. नाकं रतेषु युभिर्भुक्तिभिर्द्वित् 1, 34, 8. 41, 1. व्रता रतेषु अमृताः संक्षेभिः 62, 10. अमृतत्वम् 96, 6. अमृतम् 2, 27, 4. भुवन्तानि 1, 160, 2. यं सुगोपा रतसि 2, 23, 5. शतं मा पुरं अयसीररत्नम् 4, 27, 1. AV. 11, 5, 8. 12, 1, 18. ÇĀT. BR. 2, 1, 4, 15. अयम् 13, 7, 8, 3. सोमम् KĀTJ. ÇR. 8, 9, 25. मातेव पुत्राव्रतस्व PRAÇNOP. 2, 13. तेन तेन (शरीरेणा) स रत्यते ÇVETĀÇV. UP. 3, 10. त्वया रतिङ्गुपिता रतमाणाः entweder passivisch oder Fehler für रत्यमाणाः AV. 18, 4, 70. — (राज्ञा) रतता प्रजाः M. 7, 36. 8, 307. 10, 118. fg. 11, 23. Spr. 1830. 3204. 4926. VARĀH. BṘH. S. 27, 8. प्रजा रतस्व R. 7, 39, 4, 13. भार्यायां रत्यमाणायां प्रजा भवति रतिता । प्रजायां रत्यमाणायामात्मा भवति रतितः ॥ MBH. 3, 529. रुद्रा अश्विनौ समरुद्रौ । रत्नु त्वाम् 2356. 1, 6153. 3, 2519. 2711. मा रतीः 10562. अरतीयः सर्वदास्मान् BHATT. 3, 13. 9, 79. 15, 87. MBH. 3, 11814. 5, 5431. 7230. 7234. R. 1, 32, 6. 2, 51, 6. 8. 86, 7 (94, 8 GORR.). 112, 27. R. GORR. 2, 30, 33. 3, 51, 37. यो हनिष्यति वध्यं तं रद्यं रतति च द्विजम् ÇĀK. 155. RAGH. 2, 50. तं रतति पुण्यानि पुराकृतानि Spr. 2720. यथा शक्तिमती पतिम् । रत्न प्रज्ञया पूर्वममुं रत्नाम्यहं तथा KATHĀS. 13, 163. रत्नाम्यहं शरीरं ते तत्सुखं स्वपिक्तिं 18, 115. 62, 82. BHĀG. P. 1, 16, 22. 18, 43. 10, 73, 21. राज्ञा निशि रत्नन्विर्ययी Wache haltend KATHĀS. 88, 14. रतते दानवान् MBH. 1, 3196. 6309. 3, 10570. 11816. 4, 1292. 5, 7068. 7256. 7484. HARIV. 10011. R. 1, 61, 18. 5, 36, 18. KATHĀS. 26, 145. MĀRK. P. 52, 20. रत्नेत्कन्यां पित्ता विन्नां पतिः पुत्रास्तु वार्द्धके । अभावे ज्ञातयस्तेषां न स्वातन्त्र्यं क्वचित्त्रियाः ॥ Spr. 4928. 1774. 4183. M. 9, 6. 9. MBH. 13, 2221 (wo रद्यते mit der ed. Bomb. zu lesen ist). पप्रन् das Vieh hüten M. 9, 328. MBH. 1, 698 (med.). 699. 718. R. GORR. 2, 32, 41. चौरादिभ्यः प्रजा नृपः रत्नम् BHĀG. P. 4, 14, 17. Spr. 4943. MBH. 4, 2104. R. 1, 48, 21. VRT. in LA. (III) 10, 2. रत्